

Er tennene på vei «tilbake»?

Først vil jeg takke alle som bidro til et godt landsmøtet i Bergen. Det er en imponerende innsats som ligger bak. Jeg må innrømme at jeg ikke trodde det skulle bli slik da jeg var og så på utstillingslokalene første gang i 2007. Bergenserne er dyktige arrangører, det visste vi. Og de klarte det igjen. Det er selvsagt mange andre som fortjener ros og ære også. Først og fremst fagnemnd og fagavdeling. Det er godt gjort å klare så store arrangementer for en så liten organisasjon – hvert eneste år. Takk til alle som bidro.

Over til politikk. Årets informasjonsmøte var ikke så godt besøkt som det burde vært, og resten av dette innlegget er mest adressert til dem som ikke var der. Jeg har i mange år med en viss spenning ventet på statsbudsjettet, fordi det angir retning og vilje hos regjeringen. Det står alltid mye å lese mellom linjene. Etter at budsjettet for 2012 ble lagt frem, kan det være interessant å nøste opp noen tråder og fundere litt over veien videre, sett fra NTFs side, dog med føringer fra nevnte regjering.

Fra 2001 til 2010 er statens bidrag til tannbehandling gjennom trygd økt fra 265 til 1 375 mill kroner. Bare fra 2009 til 2010 økte bevilgningene med 7,3 prosent, eller med 93 millioner. Neste år bruker den offentlige tannhelsetjenesten cirka 2,8 mrd, Folketrygden 1,7 og det private markedet cirka 8 mrd tannhelsekroner. Det siste tallet er riktig nok noe usikkert. Men ser man litt stort på det kan man altså anta at det offentlige snart bidrar med nesten halvparten så mye som det omsettes for i privat praksis.

Det er derfor god grunn til å tenke at tennene sakte, men sikkert, er på vei

tilbake til kroppen når det gjelder det økonomiske. De diagnoser det betales mest ut til fra trygden, er kjeveortopedi med om lag en tredjedel. En fjerdedel av trygdemidlene går til rehabilitering etter periodontitt. I tillegg bidrar staten med betydelige midler til det såkalte kompetanseløftet i odontologien, så som dobbeltkompetanse, spesialistutdanning og de odontologiske kompetansesentrene.

Utviklingen vil utvilsomt få noen følger for oss som yrkesutøvere i tannhelsetjenesten. Vi registrerer at det offentlige engasjementet på tannhelsefeltet øker vesentlig. Tidlig på 2000-tallet var det omtrent bare kjeveortopedi som ble dekket av trygden. På den tiden var det en mindretallsregjering som styrte landet, og NTF arbeidet målbevisst opp mot opposisjonen. Vi fikk blant annet periodontibehandling og rehabilitering etter tanntap på grunn av periodontitt inn under trygden. Fra og med senhøstes 2005 fikk landet en flertallsregjering, og NTF måtte forholde seg til regjeringsapparatet og posisjonen på en annen måte.

Vi kan konstatere at det offentlige stadig tar større forpliktelser også på tannhelsefeltet. Det har Stoltenberg-regjeringen fortsatt med, dog vil nok mange mene at det ikke har gått særlig fort. Det er ingen revolusjon, snarere en evolusjon, men jeg tror dette er en utvikling som er bra – både for pasientene, for samfunnet og for tannlegene. Mange er fortsatt avventende til at staten skal bidra enda mer. Det kommer.

I mellomtiden må alle medlemmer bruke tiden godt for å forberede seg på de krav som naturlig følger med når tredjepart betaler. Kvalitet i tjenesten kan være mange ting, men journal,

dokumentasjon, rapportering, markedsportal og prisopplysning er saker som vi blir nødt til å forholde oss til i fremtiden. Det kan bli utfordrende for noen. Det blir mye nytt å ta hensyn til, men det er utvilsomt den veien utviklingen går. Dette kom nokså tydelig for dagen på årets informasjonsmøte, i avdelingsdirektør Kjell Røynesdals innlegg om Helse- og omsorgsdepartementets syn på «tannlegen i samfunnet».

Til syvende og sist blir vi som tannleger et redskap for en politisk villet utvikling. Da statsbudsjettet ble fremmet, var det flere som etterlyste politisk handling i forhold til Soria Moria II-erklæringen. Aftenposten pekte blant annet på tannhelsefeltet som et område der lovnadene ikke er innfridd ennå. Vi kan øyne et visst politisk press som helt sikker kommer til å bli sterkere framover.

Det er nesten to år til stortingsvalget, men jeg tør love at tannhelse blir tema enda en gang, dog litt avhengig av den økonomiske virkeligheten. Men jeg er overbevist om at evolusjonen fortsetter, og at kravene til oss kommer like sikkert. Bruk tiden godt. Delta i NTFs etterutdanning. Det er sammen med kolleger vi kan hente inspirasjon og bli smartere i hverdagen. Da kan vi møte nye utfordringer vel forberedt og på best mulig måte.

Grimmestøl